

Är grundläggande konstundervisning en fråga i din kommun?

Bästa kommunala beslutsfattare eller kommunalvalskandidat i Svenskfinland,

Grundläggande konstundervisning är undervisning i olika konstarter som ordnas i första hand för barn och unga utanför skoltid. Undervisningen är läroplansbaserad och ges i nio konstarter: arkitektur, bildkonst, slöjd, musik, dans, mediekonst, ordkonst, cirkuskonst och teaterkonst. Internationellt sett är det finländska systemet för grundläggande konstundervisning unikt. Men låter begreppet ändå obekant? Det är du inte ensam om att tycka. För det mesta talar vi ju om att våra barn och unga går i musik- eller bildkonstskola, till exempel.

I fjol publicerades Lasse Garoffs kartläggning av den grundläggande konstundervisningen i Svenskfinland *Mer än en hobby*, en beställning av Svenska kulturfonden. Där framgår att det finns stora skillnader i utbudet mellan kommunerna. I vissa kommuner kan barnen och ungdomarna välja mellan grundläggande konstundervisning på svenska i flera olika konstarter. I andra är utbudet lika med noll. Vet du var din kommun placerar sig på skalan? Har du koll på hur ni beaktar barnens och ungdomarnas rätt att få syssla med konst på hemorten, oberoende av vilken del av kommunen de bor i? Känner ni till den nya nationella barnstrategin, där fritiden utgör en viktig del? Finns det skäl och möjligheter till nya prioriteringar? Kunde ni kanske ordna konstundervisning i utrymmen som är tillgängliga för barn och unga som bor i glesbygden?

På ett individuellt plan kan en hobby inom en konstart handla om att uppleva iver och gemenskap och få en motvikt till stress och prestationsångest. Hjärnforskningen har också visat att till exempel musicerandet har en positiv inverkan på individens kognitiva färdigheter, koncentrationsförmåga, uppmärksamhet, minne, motoriska färdigheter, språkliga utveckling, sociala färdigheter och kreativa tänkande. Att ta del av grundläggande konstundervisning kan också vara att hitta en viktig del av sin identitet och kanske bygga grunden för en yrkeskarriär.

Samtidigt vet vi att till exempel pojkar, barn med invandrarbakgrund och barn från låginkomsttagarfamiljer är kraftigt underrepresenterade inom grundläggande konstundervisning. I barnstrategin konstateras att barnens hobbyverksamhet är uppdelad enligt socioekonomisk ställning, vilket leder till skillnader i välmåendet och hälsan långt upp i vuxen ålder. Vad skulle din kommun kunna göra för att ge alla barn och unga möjlighet att delta i konstundervisning, oberoende av kön, bakgrund, bostadsort eller socioekonomisk status? Vilka möjligheter har ni till exempel att locka nya grupper genom lågtröskelverksamhet?

För samhället är en satsning på konstundervisning för barn och unga ett sätt att motverka psykiskt illamående och utslagning. Det skapar medborgare med framtidskompetenser som kritiskt tänkande, initiativförmåga, social kompetens och kulturell medvetenhet. Ett institut eller en skola som bedriver grundläggande konstundervisning sprider också kulturupplevelser, positiv livssyn och gemenskap långt utanför konstskolans väggar genom konserter, utställningar och annat som allmänheten får ta del av. Dessutom kan grundläggande konstundervisning vara en viktig attraktionskraft för en kommun som vill locka till sig barnfamiljer. Har du tänkt på vad allt detta i bästa fall kunde betyda för din kommun?

Framtidens kommun är en bildningskommun och grundläggande konstundervisning är en central del av bildningen. Bästa kommunala beslutsfattare eller kommunalvalskandidat, hur ser du och ditt parti på de frågor som lyfts fram i detta inlägg? Hur vill ni utveckla den kulturella infrastrukturen i din region? Och hur vill ni stödja barns och ungas fritid och garantera en jämlik tillgång till grundläggande konstundervisning?

Vi hoppas på svar och en konstruktiv dialog om konstundervisningen för barn och unga i din kommun.

Pamela Andersson, Västnyländska kultursamfundet
Tomas Holmström, Kuula-institutet
Monica Martens-Seppelin, Sydkustens landskapsförbund
Henrika Nordin, Bildningsalliansen
Peter Roos, Wava-institutet
Tove Salovaara, Åbolands Ungdomsförbund

medlemmar i arbetsgruppen för grundläggande konstundervisning på svenska i Finland